

Lastensuojelun tilastot: Faktoja ja trendejä

Martta Forsell

Lastensuojelu 2023 Joka kuudennesta teinistä tehtiin lastensuojeluilmoitus vuonna 2023

PÄÄLÖYDÖKSET

- Kodin ulkopuolelle oli vuoden 2023 aikana sijoitettuna 17 500 lasta eli 1,6 % lapsista.
- Kiireellisesti sijoitettuna oli vuoden aikana 9,4 % lapsista.
- Huostassa vuoden aikana oli 1,2 % lapsista.
- Lastensuojelun avustusten asiakkaina oli 3,8 % lapsista.
- Lastensuojeluilmoitus tehtiin 10,3 prosentilla lapsista.

Lastensuojeluilmoitus tehtiin 110 259 lapsesta eli 10,3 prosentilla lapsista vuonna 2023. Ilmoitukseen kohteena olevien lasten määrä kasvoi edellisestä vuodesta (+11 %). Lastensuojeluilmoitukseen kohteena olevien lasten määrä on kasvanut tasaisesti jo vuosi kerralla kun muut lastensuojeluilmoitukset ovat pyyneet vähiä.

Lastensuojeluilmoitusten kohteena olevien lasten määrä on kasvanut edelleen ennen 18-19-vuotiaiden ikäryhmässä - jo 13,8 prosentilla lastuon lapsista tehtiin vuoden aikana lastensuojeluilmoitus.

Lastensuojeluilmoituksista seurasikin lapsen ja hänen tilanteensa selvittelyä. Lastensuojeluilmoitusten kohteena olevien lasten määrän lisäksi myös ilmoitusten määrä (214 000) on kasvanut (+13 %) edellisestä vuodesta. Lastensuojelun asiakkuus alkaa vasta, jos asiakasryhmästä löydetään erityisen lastensuojelun tarpeen.

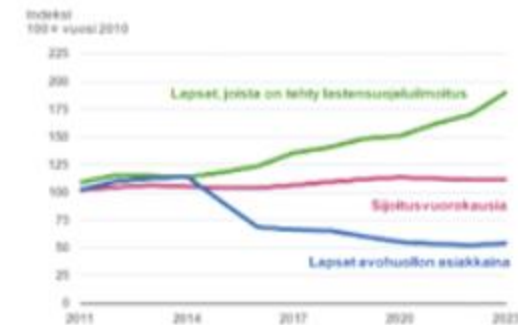
Lastensuojelun avustusten asiakkaina oli 28 551 lasta vuonna 2023. Määrä kasvoi edellisestä vuodesta (+4 %). Edellisen kerran asiakasmäärästä oli kasvu vuonna 2014. Vuonna 2013 voimaan tullut lakimuutos korosti muiden sosiaalihuollon lapsiperhepalveluiden roolia jona seasteen vaikutti siihen että asiakasmäärät vähenivät vuodeltain välillä 2015-2022.

Kiireellisesti sijoitukset lisääntyivät kahdeksan prosentilla edellisestä vuodesta. Vuonna 2023 kiireellisesti sijoitettuna oli kaikkiaan 4 673 lasta. Kiireellisesti sijoitukset lisääntyivät erityisesti alimman enimmäisikäsi sijoituslajissa. Kiireellisen sijoituksen avustusten tulotolmen sijoitus ovat lähes yhtä yleisiä sijoitus kun lapsi sijoitetaan kodin ulkopuolelle enimmäisikäsi koraa.

Huostassa olevien lasten määrä (11 500) pysyi edellisen vuoden tasolla (-1%). Uusia huostanottoja tehtiin 1 700, jota hieman enemmän (+2%) kuin edellisenä vuonna.

Avustusten yli 18-vuotiaiden asiakkaiden määrä (13 000) on noin neljänneksen (33%) lastensuojelun avustusten kokonaissiisäsmäärästä. 18-vuotta täyttäneistä sijoitettuna oli kuitenkin harva (774 nuorta).

Kuvio 1. Lastensuojelun asiakasten tunnuslukujen kehittyminen vuodesta 2010.

Martta Forsell
etu.nim.laustunimigencf

Tuula Rönkä
etu.nim.laustunimigencf

Suomen virallinen tilasto

- Lastensuojelusta huhti-toukokuussa vuositilasto.
- Lastensuojelun käsittelyajoista ja henkilömitoituksesta puolivuositain.
- Koko sosiaalihuollon kattava tilasto pyrkii neljännesvuosittaisiin julkaisuhin.

Sosiaalihuollon seurantarekisteri

1. Koko sosiaalihuollon ajantasaisesti kattava tilasto
2. Ponnahduslauta sosiaalihuollon kehittämiseksi ja tutkimukselle
3. Sote-tiedonhallinnan kirittäjä

Asiakastiedon käytettävyyttä kehitetty määrätietoisesti 15 vuotta

- 1.9.2026 alkaen velvoite tallentaa Kanta-palveluihin yhdenmukaisin rakentein ja määrittelyin

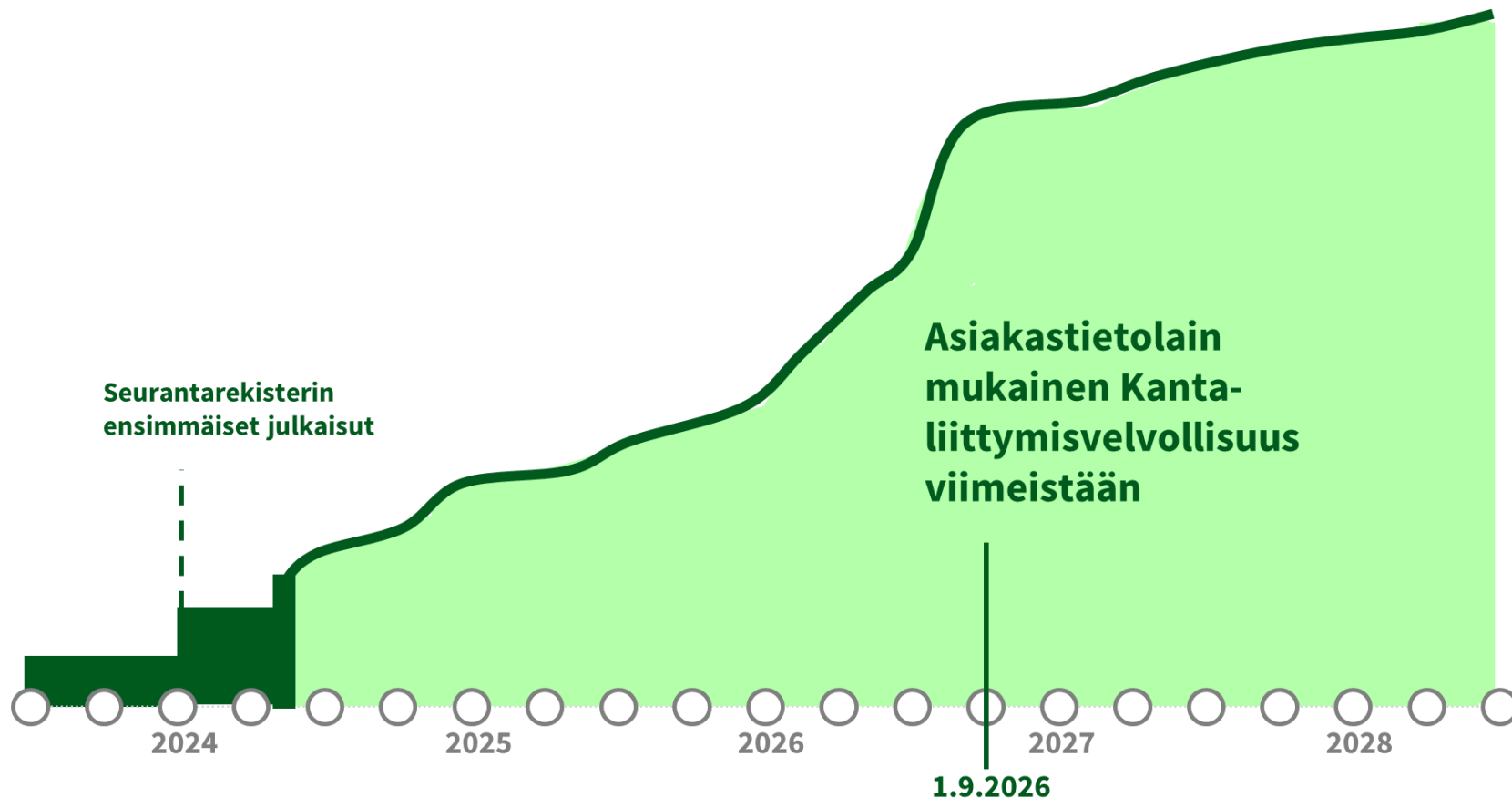
Sosiaalihuollon seurantarekisteri

thl.fi/sosiaalihuollon-seurantarekisteri

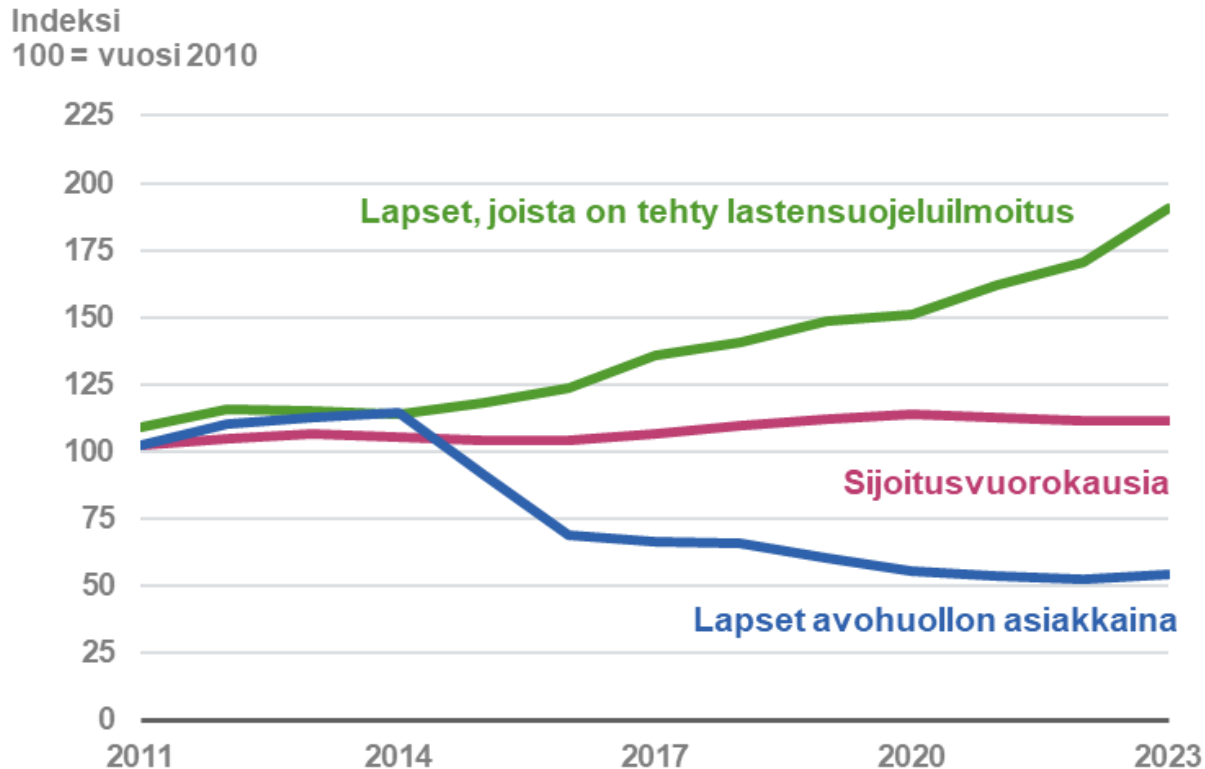

Seurantarekisteri kehittyy vaiheittain

- Tiedon määrä lisääntyy rakenteisen Kanta-tallentamisen myötä.
- Tiedon laatu kehittyy havainnointien ja korjausten kautta.

Lastensuojelun keskeisten tunnuslukujen kehittyminen vuodesta 2010

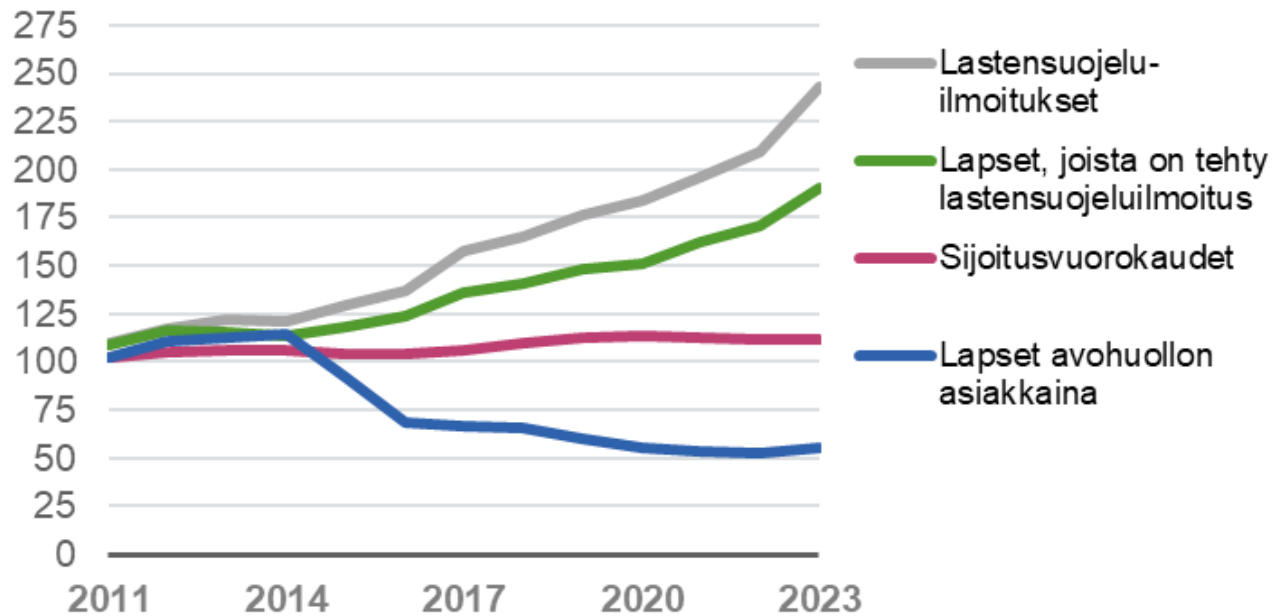

1. Tietomme lastensuojelusta moninkertaistuvat lähivuosina
2. Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvaa
3. Sijoitusten määrä on vakaa
4. Tietomme avohuollon toiminnasta on puutteellista
5. Alueelliset erot ovat suuria

2. Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvaa

Lastensuojelun keskeisten tunnuslukujen kehittyminen vuodesta 2010

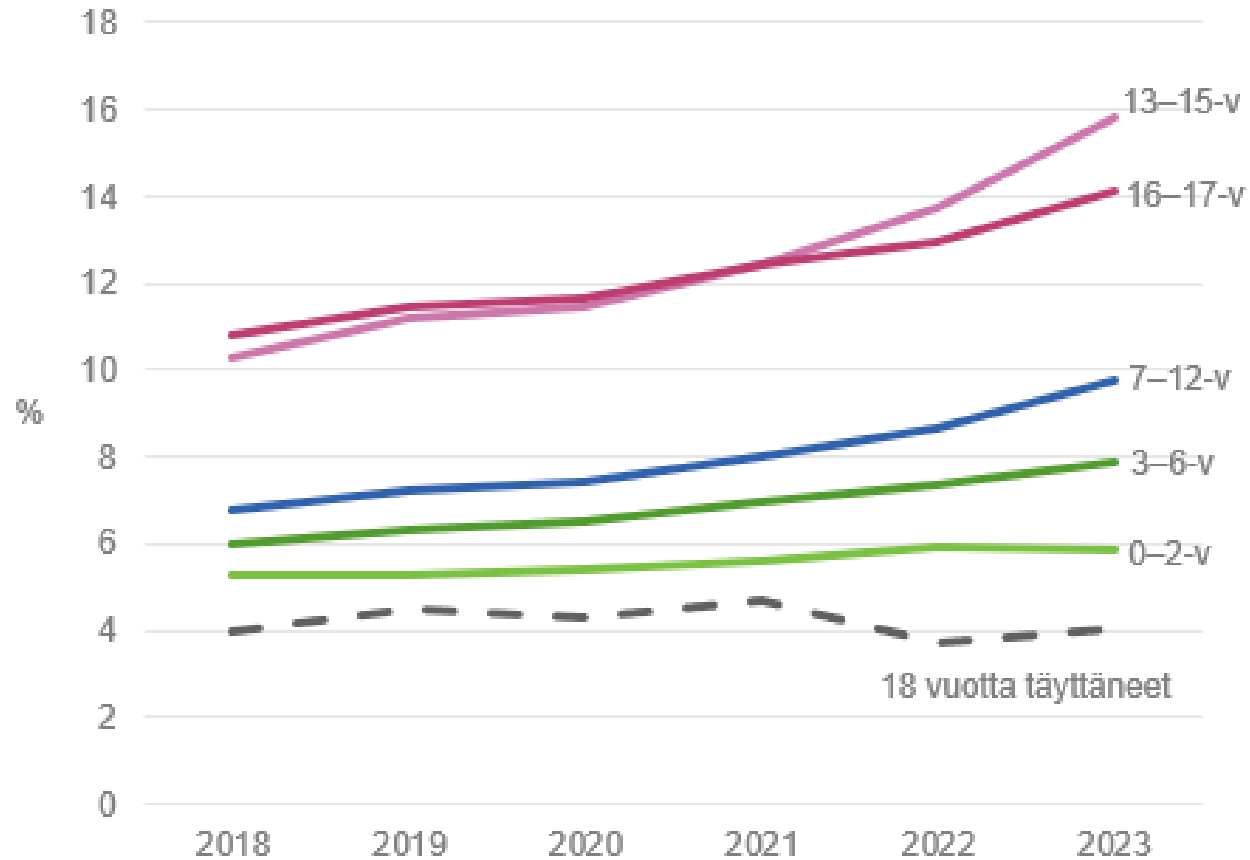
Indeksi
100 = vuosi 2010

Sekä ilmoitukset, että niiden kohteena olevien lasten määrä on kasvanut

2. Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvaa

Lastensuojeluilmoitusten kohteena olleiden lasten osuus väestöstä

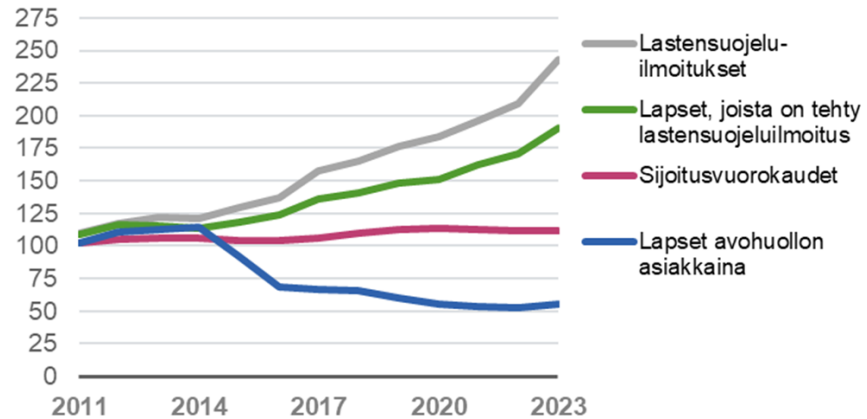

Joka kuudennesta teinistä tehtiin lastensuojeluilmoitus 2023.

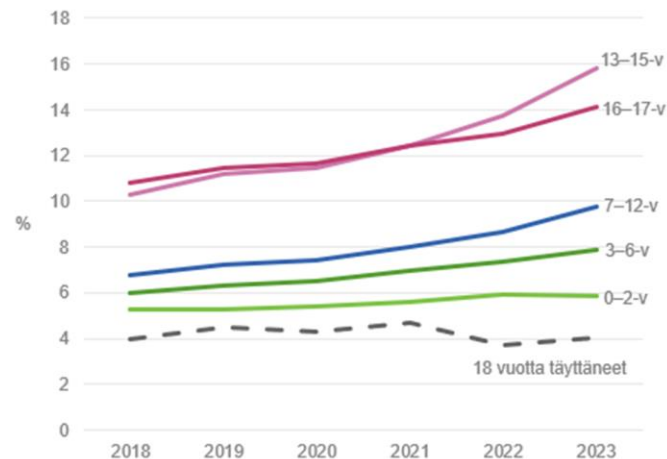
Määrä kasvanut eniten 13-15-vuotiaiden ikäryhmässä

2. Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvaa

Indeksi
100 = vuosi 2010

Lastensuojeluilmoitusten kohteena olleiden lasten osuus väestöstä

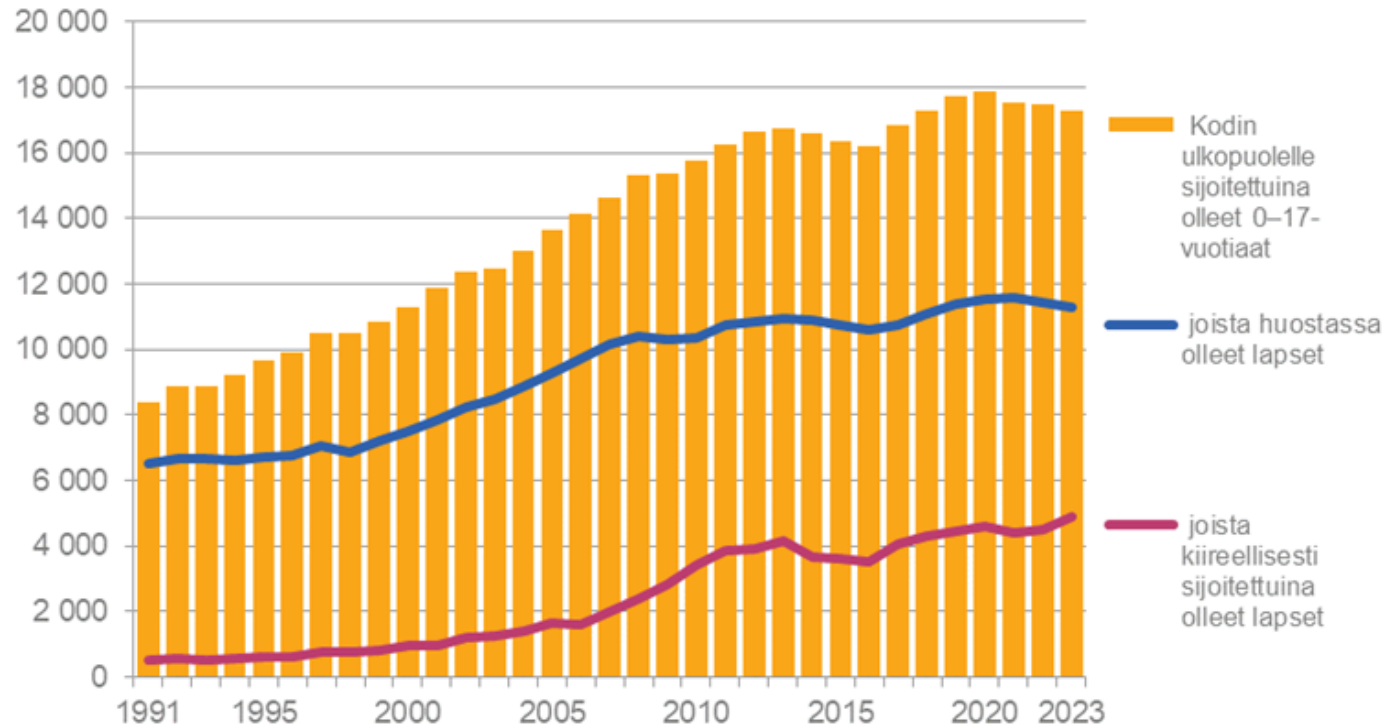
Määrän kasvu ei ole pelkästään huono asia. Tarkoittaa, että huolta ei sivuteta ja asiaa selvittää ammattilainen.

Toki kuormittaa sosiaalipalveluita.

Osoittaa myös nuorten vaikeuksista pärjätä nykymailman haasteiden kanssa.

3. Sijoitusten määrä on vakaa

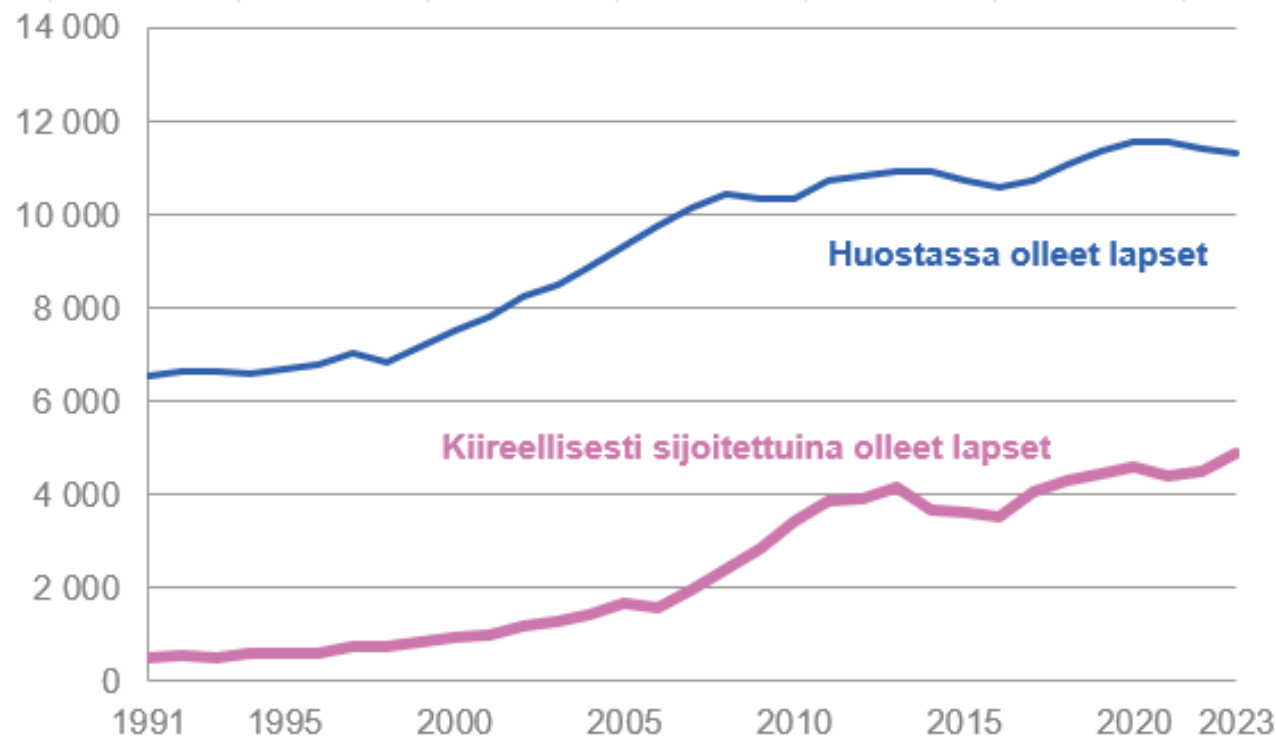
Kodin ulkopuolelle sijoitettuna olleet lapset sekä heistä huostassa ja kiireellisesti sijoitettuna olleet lapset vuosina 1991–2023

Sijoitusten määrä kasvoi 20 vuotta, mutta viimeiset 5 vuotta sijoitettujen määrä on ollut vakaa

3. Sijoitusten määrä on vakaa

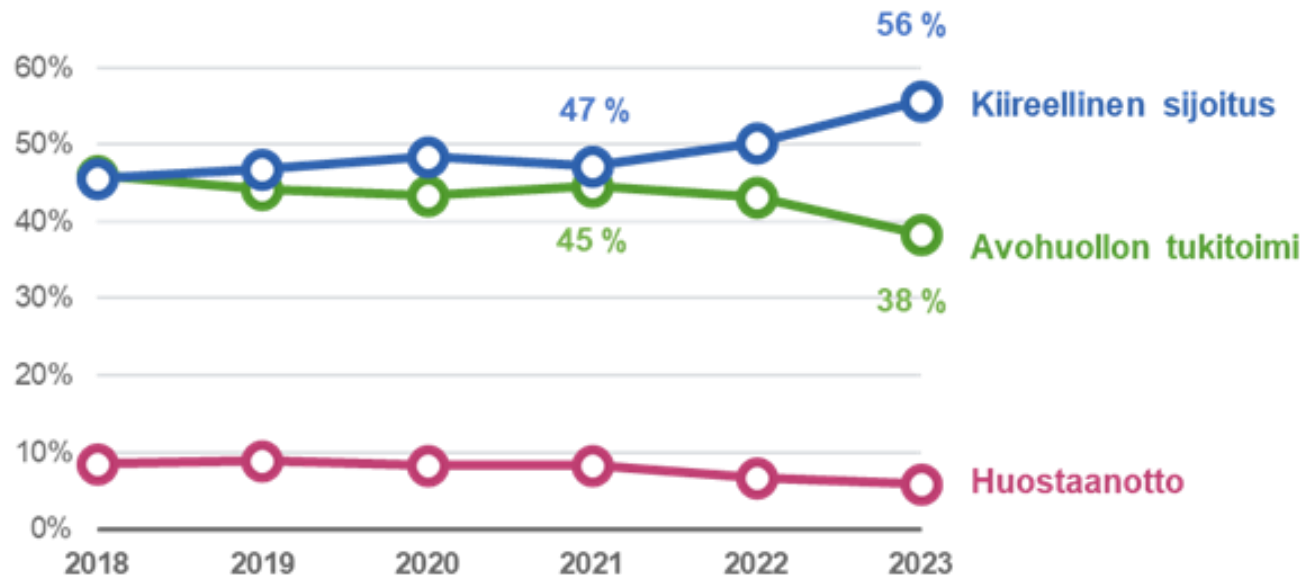
Vuoden aikana kiireellisesti sijoitettuina ja huostassa olleet lapset, 1991–2023

Vaikka huostaanottojen määrä väheni 2023, uusien huostaanottojen määrä kasvoi ensimmäistä kertaa neljään vuoteen

3. Sijoitusten määrä on vakaa

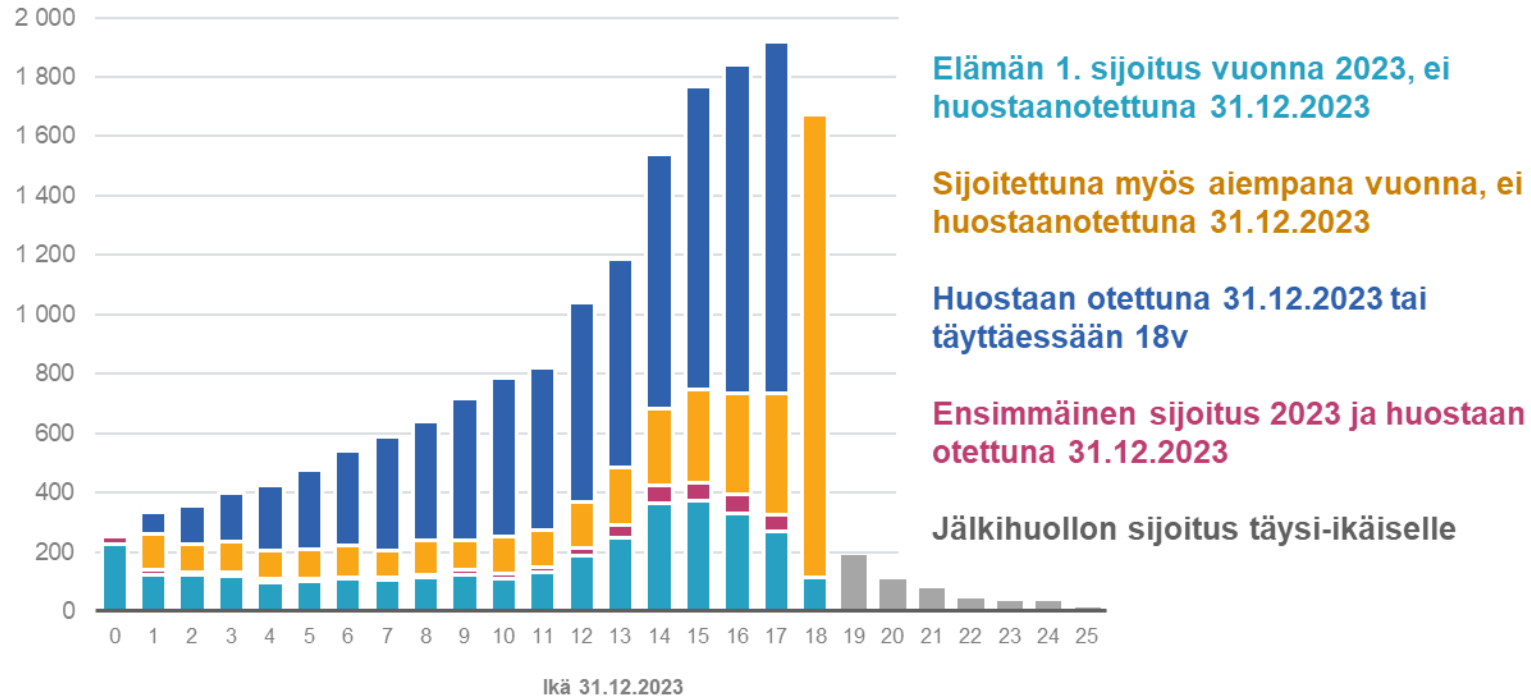
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat elämän ensimmäisen sijoituksen perusteen mukaan

Onko merkki järjestelmän ongelmista? Tilanteet ehtivät useammin kriisiytyä?

3. Sijoitusten määrä on vakaa

Kodin ulkopuolelle vuoden 2023 aikana sijoitetut (N = 17 804)

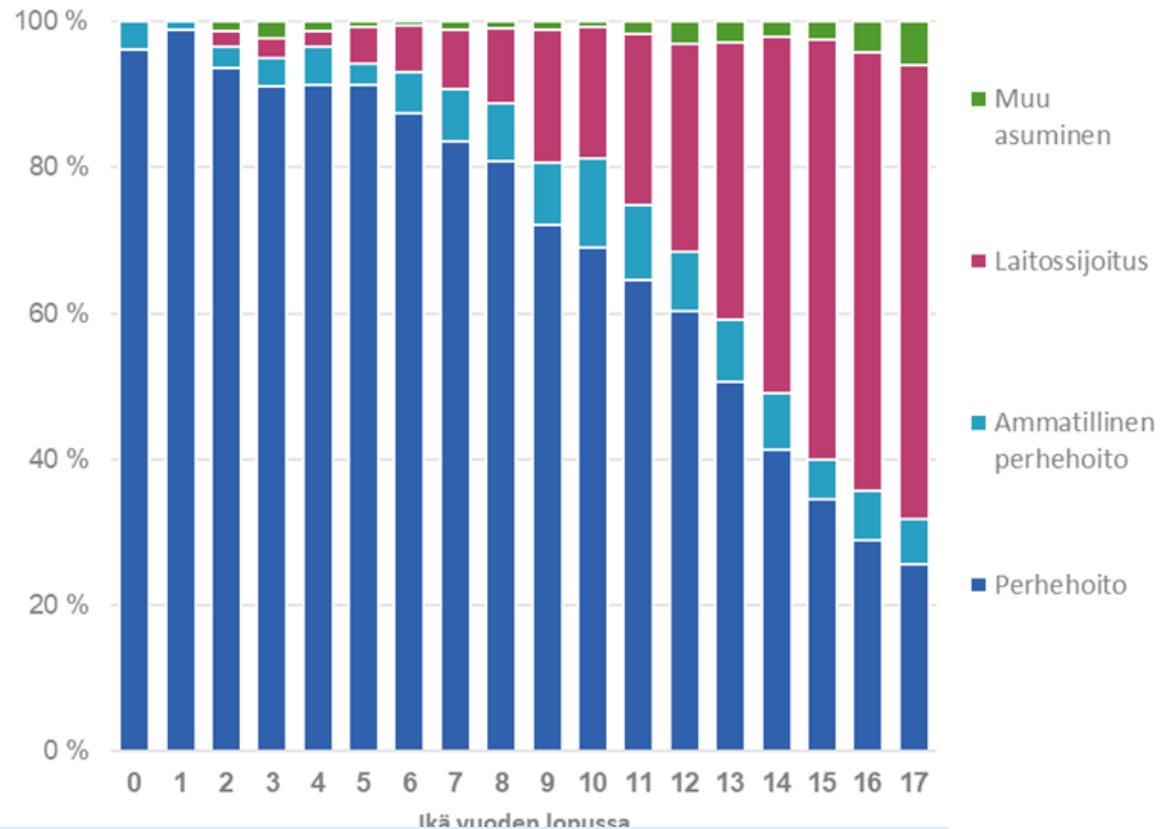
Ensimmäistä sijoituksista noin puolet päättyy saman vuoden aikana.

Neljännes vuonna 2023 sijoitettuina olleista lapsista oli sijoitettuna alle 7 kk.

Toisaalta neljännes lapsista oli ollut sijoitettuna yli 6 vuotta.

3. Sijoitusten määrä on vakaa

Huostassa 31.12.2023 olleet lapset
sijoitusmuodon mukaan (N=9 544).

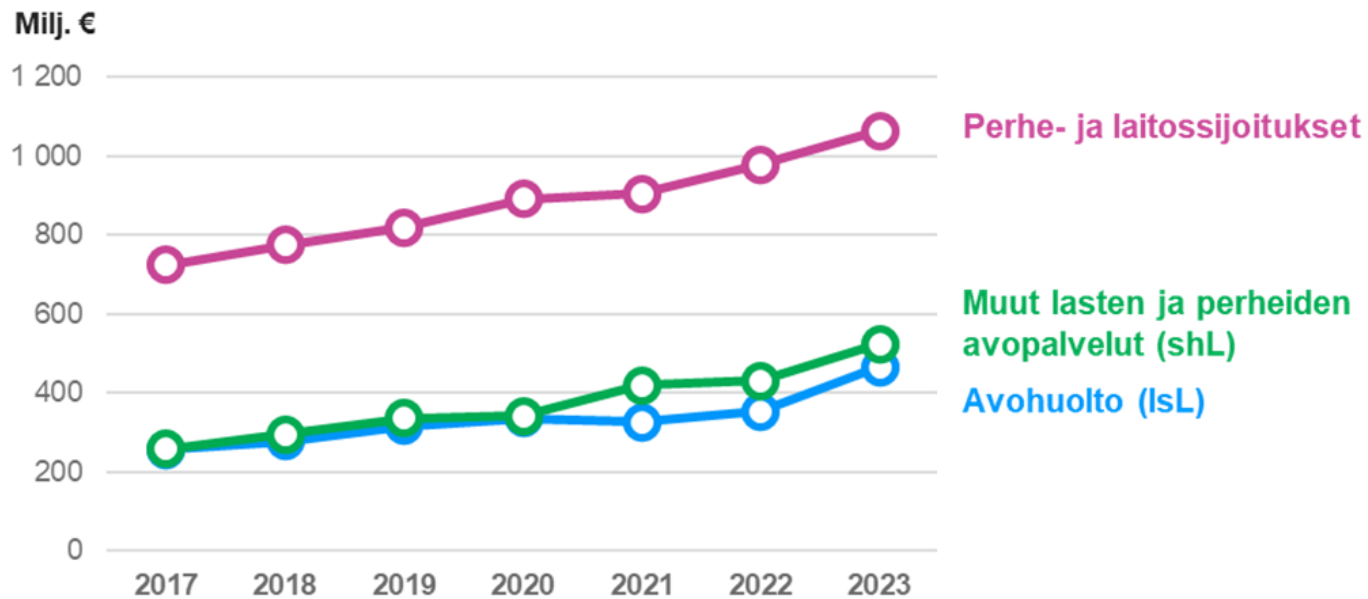

Laitossijoitukset yleistyvät
kouluikäisillä lapsilla.

Perhehoidossa olevilla teini-
ikäisillä sijoitus on yleensä
alkanut jo ennen teini-ikää.

3. Sijoitusten määrä on vakaa

Lastensuojelun ja lapsiperhepalveluiden kustannukset

Vuodesta 2017

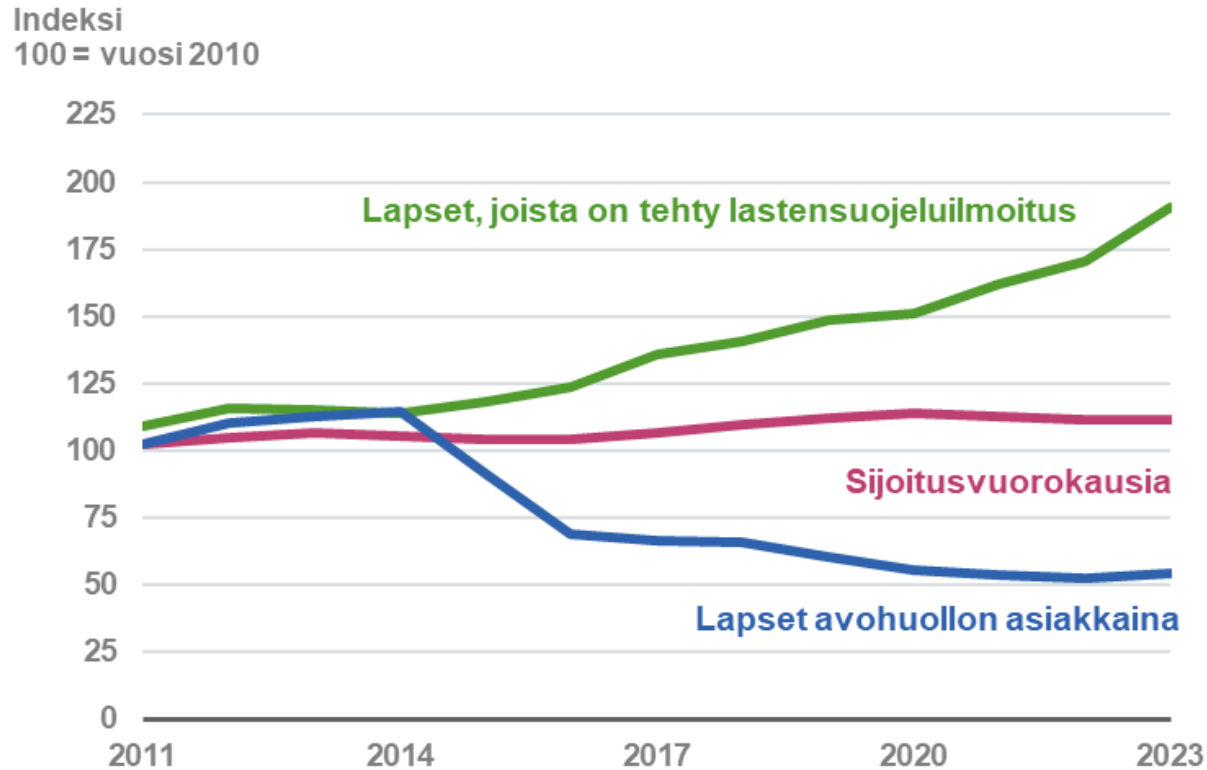
Sijoitusten kustannukset + 37 %

Avohuollon kustannukset + 82 %

Lapsiperhepalveluiden
kustannukset + 103 %

4. Tietomme avohuollon toiminnasta on puutteellista

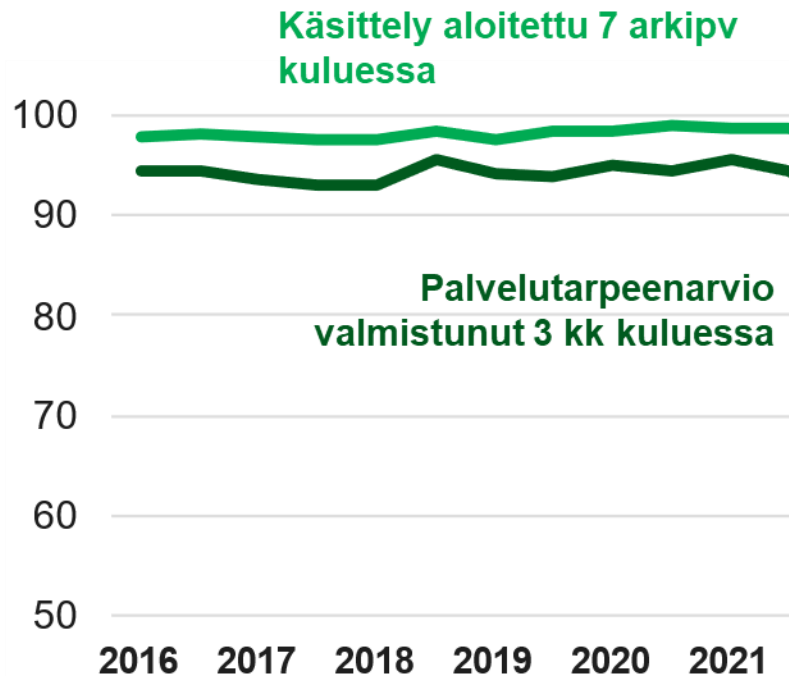

Ennen lastensuojelunlain muutosta lastensuojelun asiakkaita olivat myös lapset, joiden lastensuojelutarvetta vasta selvitettiin.

Mikään lukumäärätilasto ei ole varsinaisesti seurannut näiden lasten tilannetta sittemmin.

4. Tietomme avohuollon toiminnasta on puutteellista

Lastensuojeluasiana tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen asiassa vireille tulleiden palvelutarpeen arviointien käsittelyaikojen toteutuminen, %

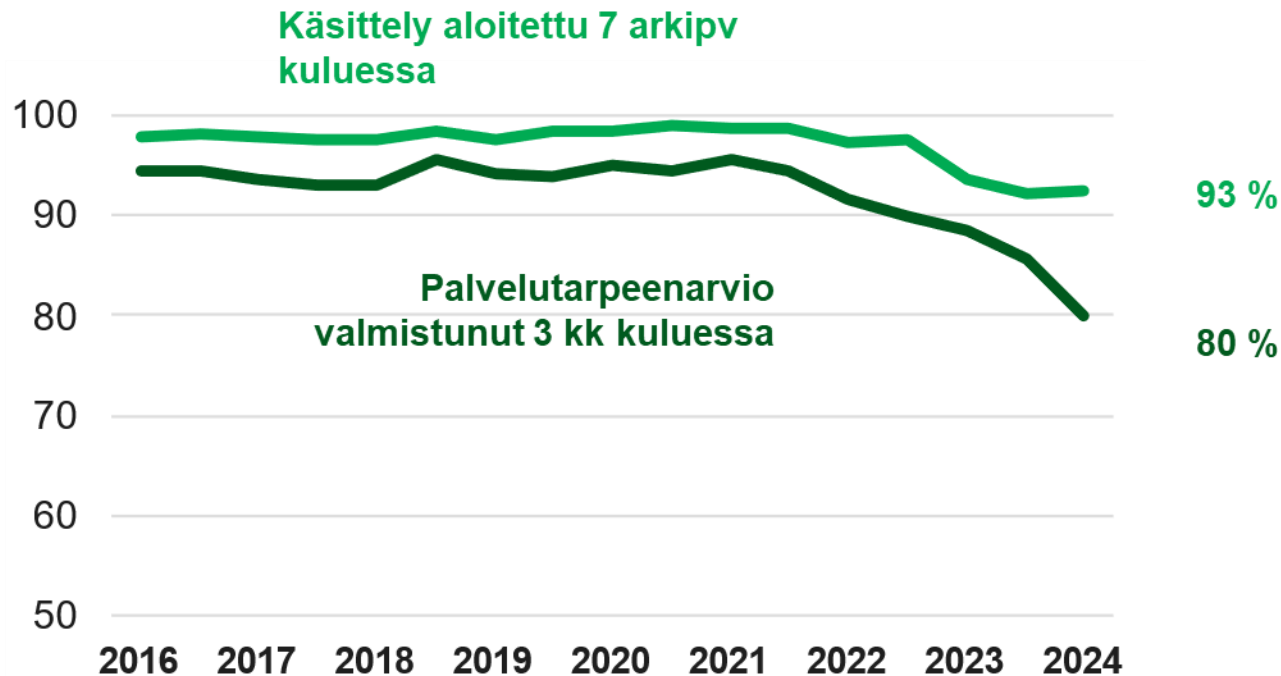
Käsittelyaikojen näkökulmasta tilanne vaikutti aivan tasaiselta

Lastensuojelun käsittelyajat 1.4.–30.9.2024. THL.

4. Tietomme avohuollon toiminnasta on puutteellista

Lastensuojeluasiana tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen asiassa vireille tulleiden palvelutarpeen arviointien käsittelyaikojen toteutuminen, %

Mikä muuttui?

Odotettiinko sote-uudistusta ja sitten toimeenpantiin sitä?

Ovatko hyvinvointialueet rehellisempiä tietojen toimittamisessa?

Loiko lastensuojelun henkilöstömitoitus epätarkoituksenmukaisuuksia resurssien järjestelyyn ?

Syntyikö perhepalveluihin monen tekijän summana epätarkoituksenmukainen odotusaula?

Lastensuojelun käsittelyajat 1.4.–30.9.2024. THL.

Arvio sosiaalihuollon asiakasmääristä

	Asiakasmäärät		Osuus väestöstä
Sosiaalihuollossa asiakkaita	770 000		14 % väestöstä
lääkkäiden palveluissa	270 000		20 % yli 65-vuotiaista
Työikäisten palveluissa	270 000		8 % 18-64-vuotista
Lapsiperhepalveluissa	200 000		5 % 0-64-vuotista
Lastensuojelun asiakkaita	45 000 – 55 000		4,2 % alle 18-vuotiaista
Vammaispalveluissa	135 000		2,4 % väestöstä
Päihde- ja riippuvuustyön erityispalveluissa	20 000 – 30 000		0,4 % väestöstä

Sosiaalihuollon asiakkaat 2024.
Työpapereita 7/2025, 30.1.2025
Sosiaalihuollon seurantarekisteri. THL.

4. Tietomme avohuollon toiminnasta on puutteellista

Arvioimme, että heinä-, elo- ja syyskuussa 2024:

Lastensuojelussa asiakkaita oli 4,2% alle 18-vuotiaista eli 40 000 – 45 000 henkilöä.

Lapsiperhepalveluissa asiakkaita oli 10,6 % alle 18-vuotiaista eli 110 000 henkilöä.

Lastensuojelun asiakkaista alle puolet oli vuoden aikana sijoitettuna.

Jokaista lastensuojelun ei-sijoitettuna-ollutta asiakasta kohden on 4–5 lasta sosiaalihuoltolain mukaisissa lapsiperhepalveluissa.

Tietyt tietohallinnon aiemmat ohjeet ovat saattaneet vaikuttaa lapsiperhepalveluiden asiakasmäärän paisumiseen.

Mitkä ovat yleisimmät sosiaalipalvelut

Tiedot neljältä hyvinvointialueelta totutusvaiheen asiakirjojen metatiedoissa, tietojen edustavuutta tai kattavuutta ei ole tarkastettu.

Lapsiperhepalveluissa

Kuraattoripalvelu

Kasvatus- ja perheneuvonta

Sosiaalityö

Kotipalvelu

Tukisuhdetoiminta

Sosiaaliohjaus

Lastensuojelussa

Sosiaalityö

Tehostettu perhetyö

Sosiaaliohjaus

Tukisuhdetoiminta

Laitospalvelu

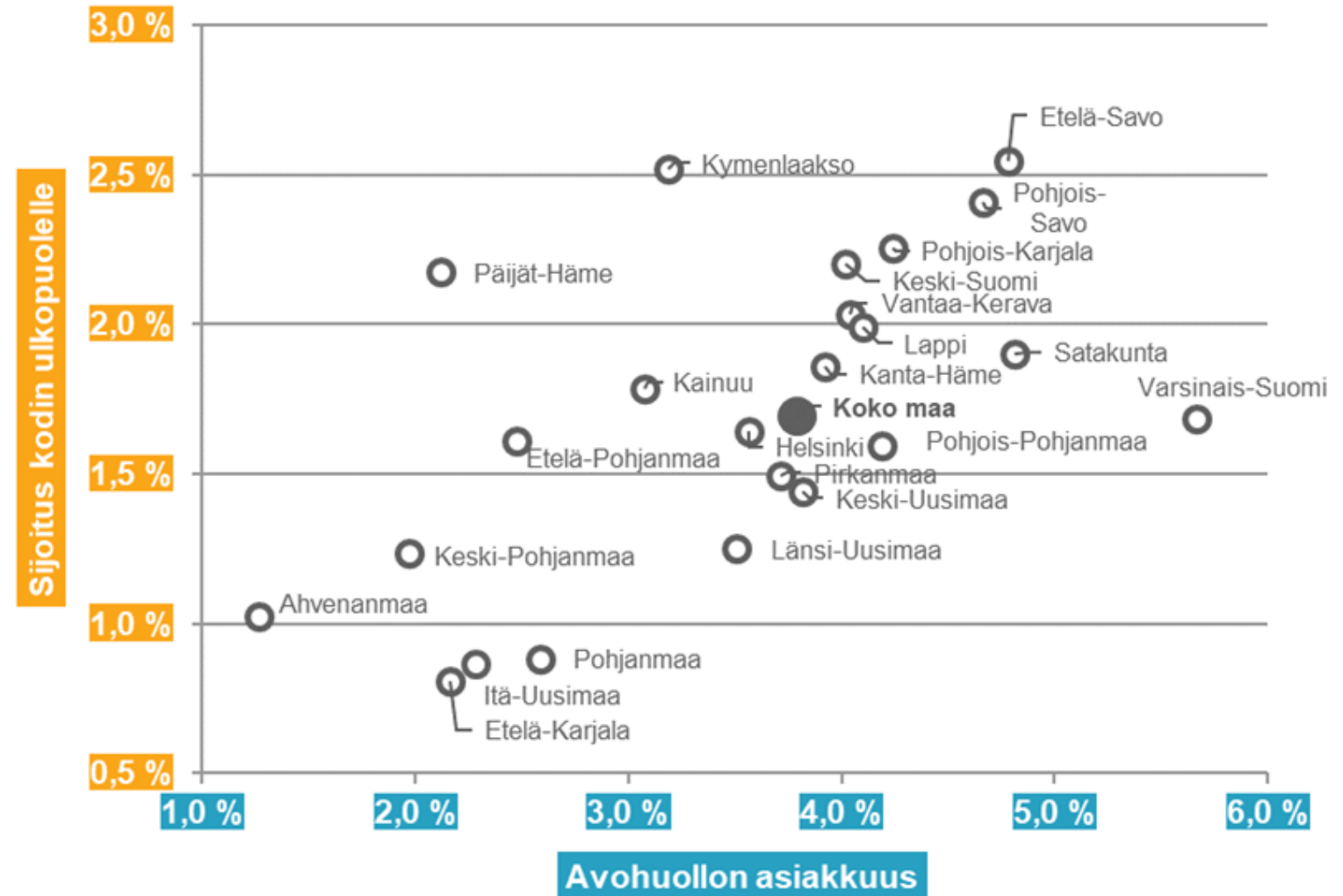
Lisää tietoa
kohdentumisesta
lähivuosina

Tietoa ei ole julkaistu arkistoidussa muodossa.

5. Alueelliset erot ovat suuria

Avohuollon asiakkaat ja sijoitus kodin ulkopuolelle vuoden 2023 aikana 0–17-vuotiailla, prosenttia hyvinvointialueiden 0–17-vuotiaista

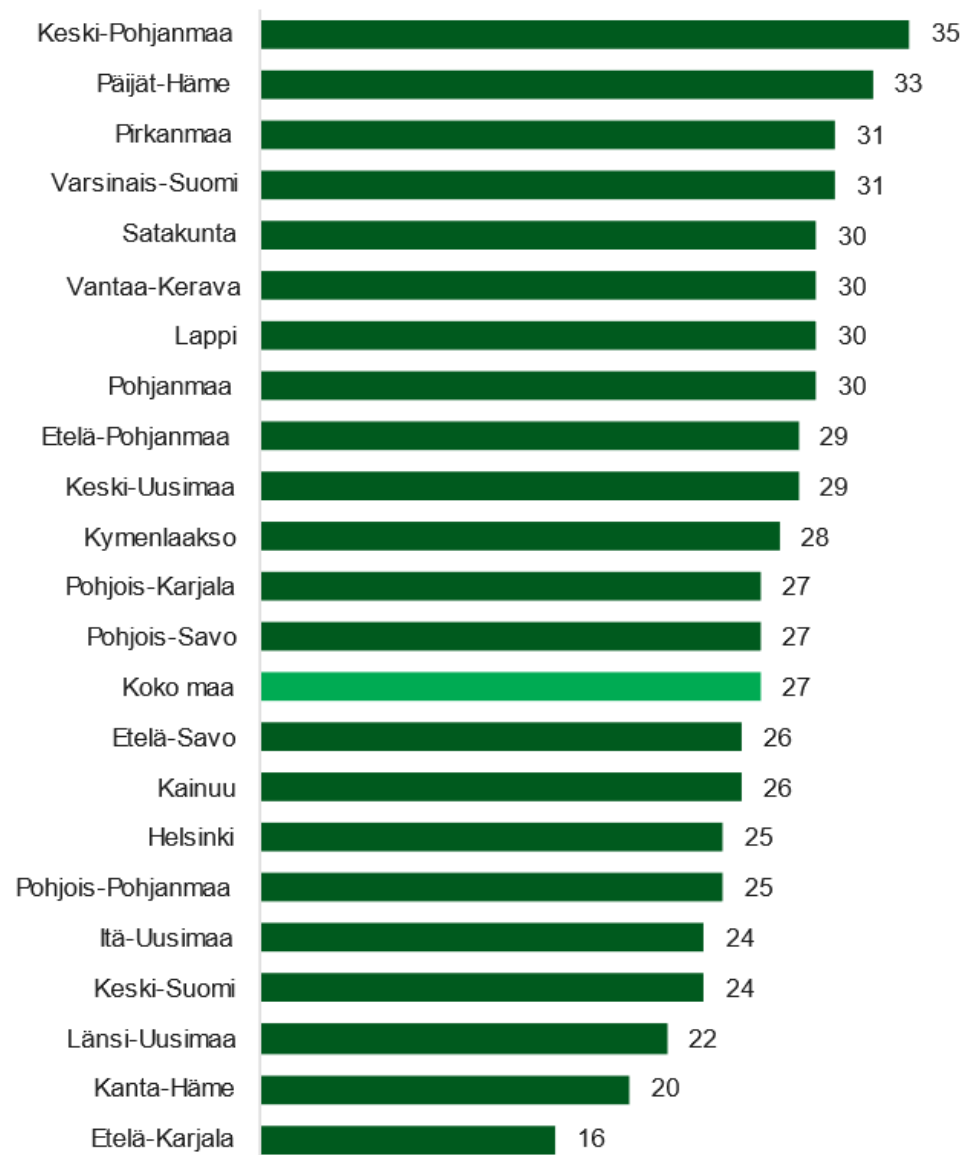
Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakaskeskisarvot hyvinvointialueittain, tilanne 8.10.2024.

Lastensuojelun
sosiaalityön
henkilöstömitoitus
lokakuussa 2024. THL.

5. Alueelliset erot ovat suuria

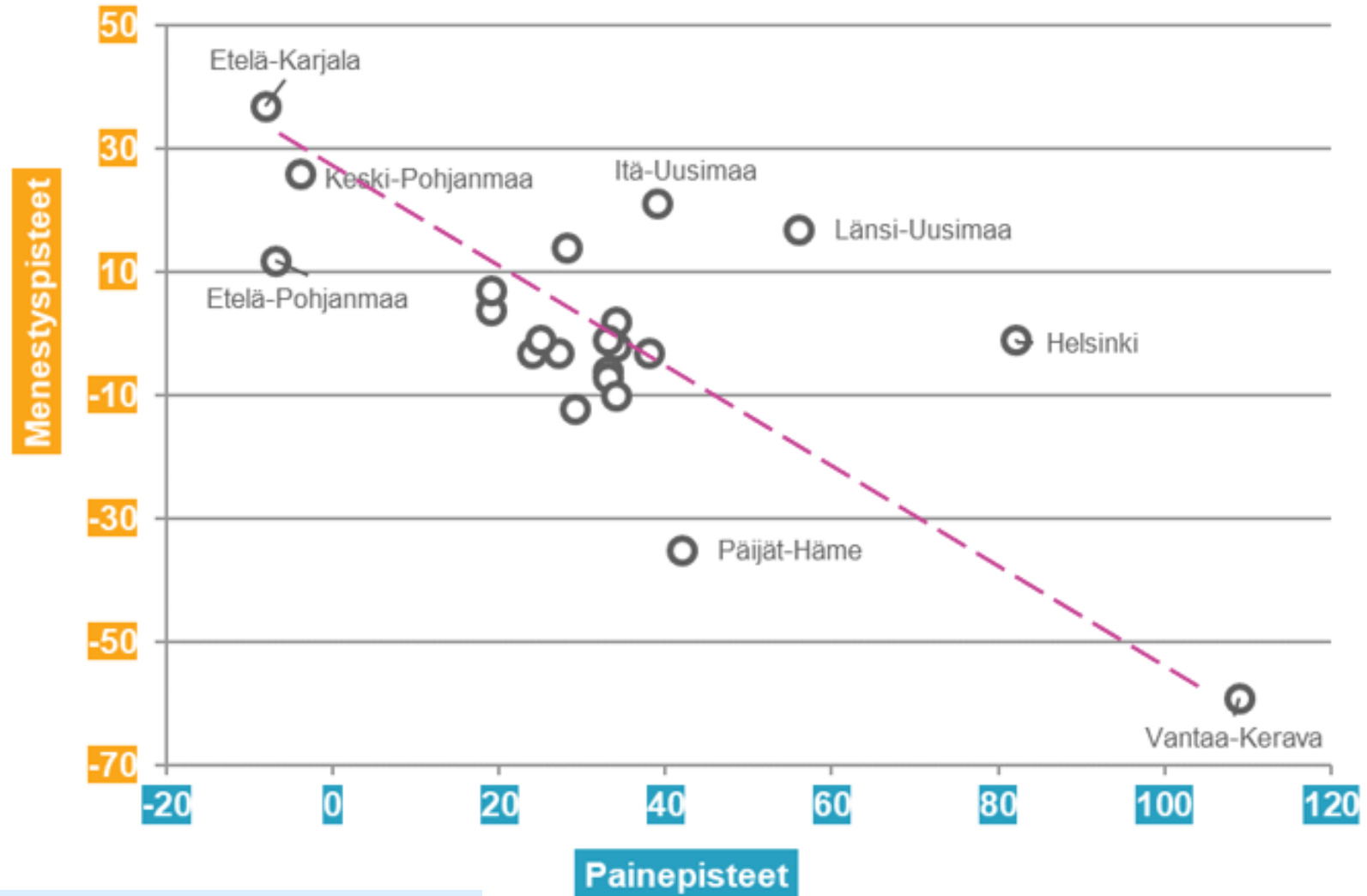

5. Alueelliset erot ovat suuria

Lastensuojelun
painetekijöiden
indikaattorianalyysi.
Vantaan ja Keravan
hyvinvointialueen
lisärahoituspyynnön
arvioinnin tukimateriaalia
6.8.2024
Forsell, Yliruka

Analyysissä tarkasteltiin 18
indikaattoria, jotka kuvaavat
painetekijöitä seuraavilla alueilla:

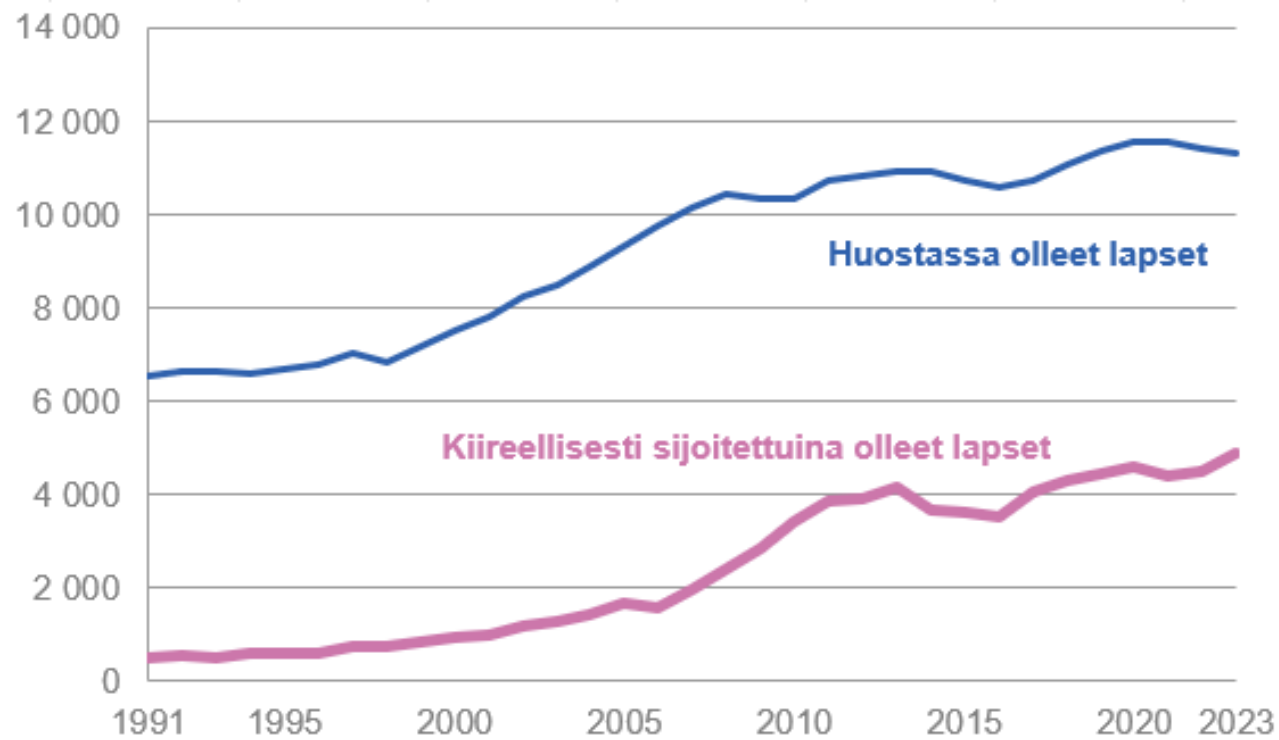
- A. Väestörakenne
- B. Koettu terveys ja hyvinvointi
- C. Sote-palvelujärjestelmän muut palvelut
- D. Lastensuojelun työmäärä

Selvitystä ei ole julkaistu THL:n verkkosivuilla,
koska julkaisu ei ole saavutettava.

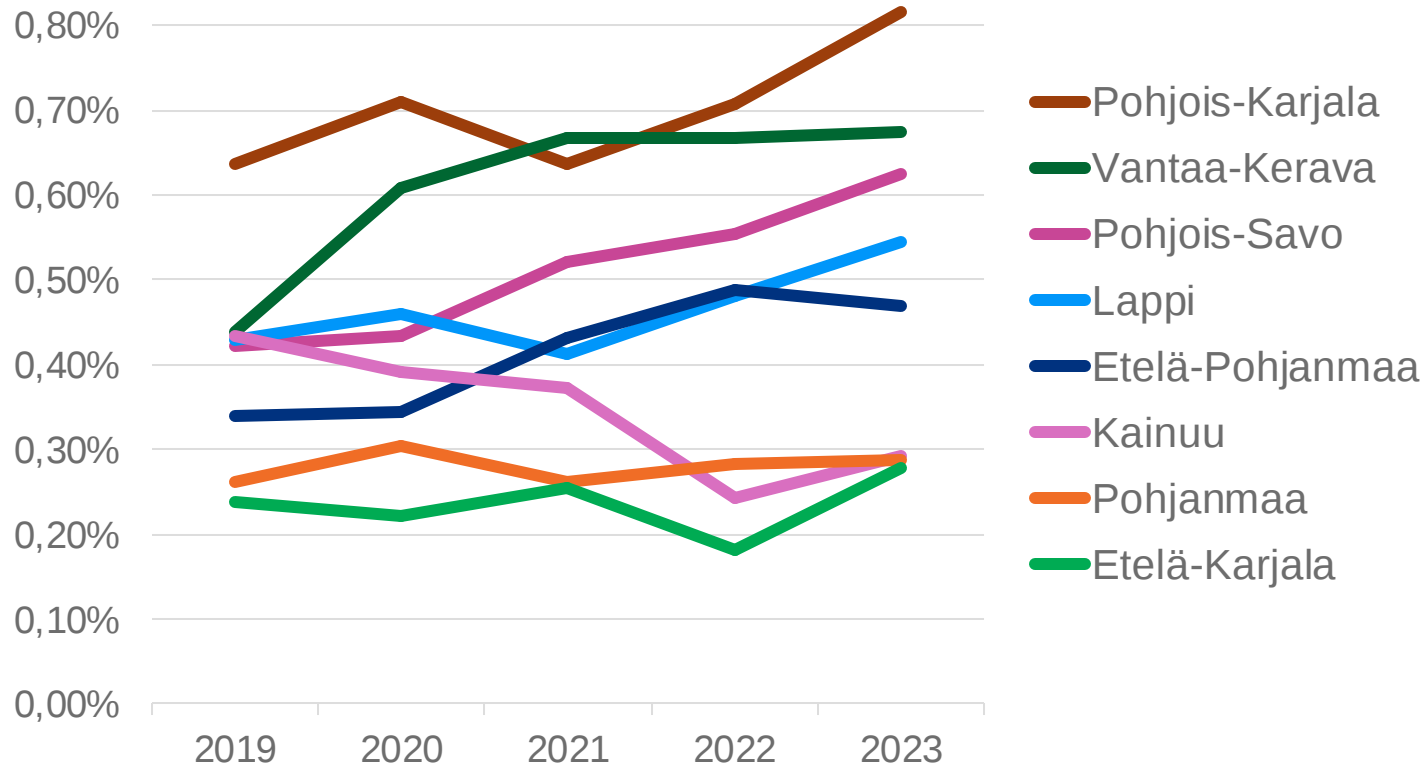
3. Sijoitusten määrä on vakaa

Vuoden aikana kiireellisesti sijoitettuina ja huostassa olleet lapset, 1991–2023

5. Alueelliset erot ovat suuria

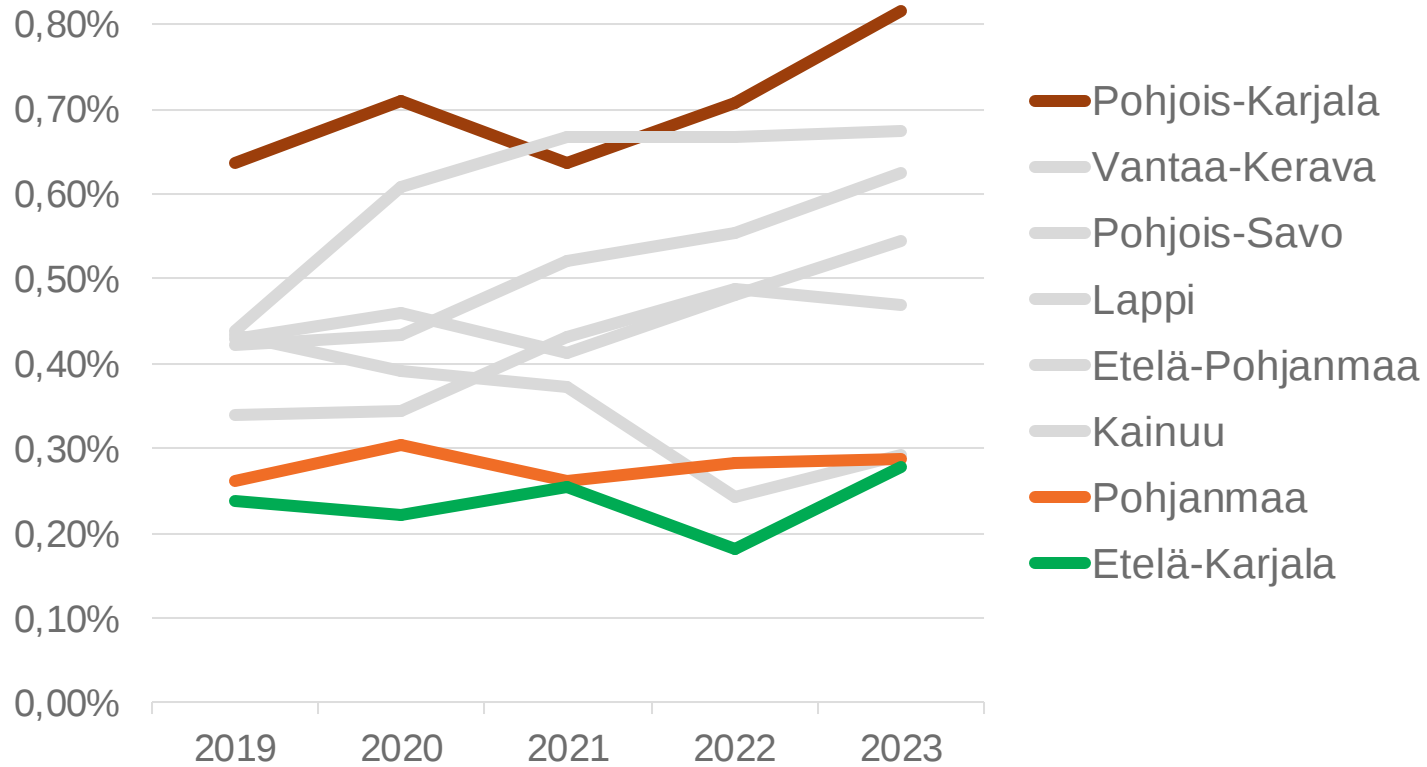
Kiireellisesti sijoitettuja lapsia, osuus 0–17-vuotiaista, valikoima hyvinvointialueita

Hyvinvointialueiden välillä on jopa kaksin, tai jopa kolmenkertaisia eroja kiireellisesti sijoitettujen määrässä.

5. Alueelliset erot ovat suuria

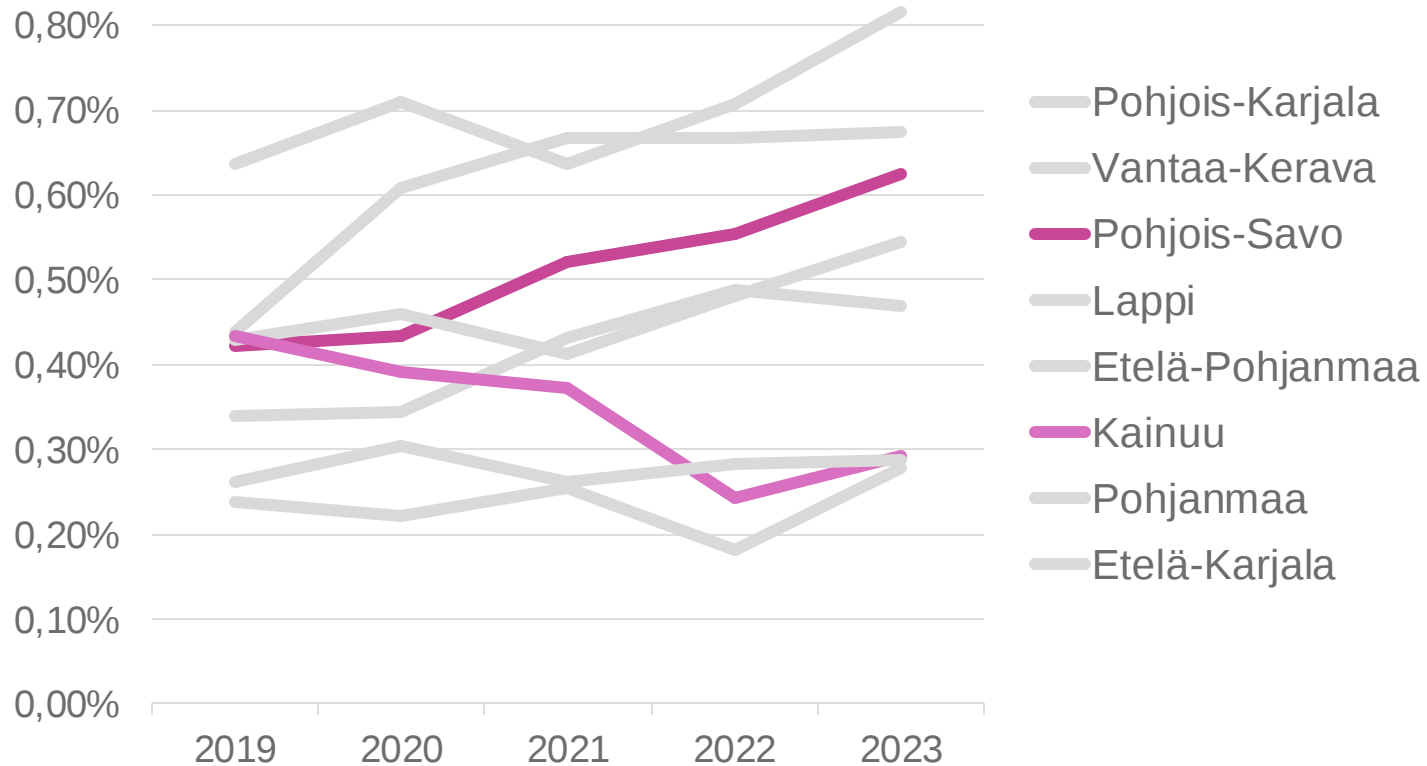
Kiireellisesti sijoitettuja lapsia, osuus 0–17-vuotiaista, valikoima hyvinvointialueita

Hyvinvointialueiden välillä on jopa kaksin, tai jopa kolmenkertaisia eroja kiireellisesti sijoitettujen määrässä.

5. Alueelliset erot ovat suuria

Kiireellisesti sijoitettuja lapsia, osuus 0–17-vuotiaista, valikoima hyvinvointialueita

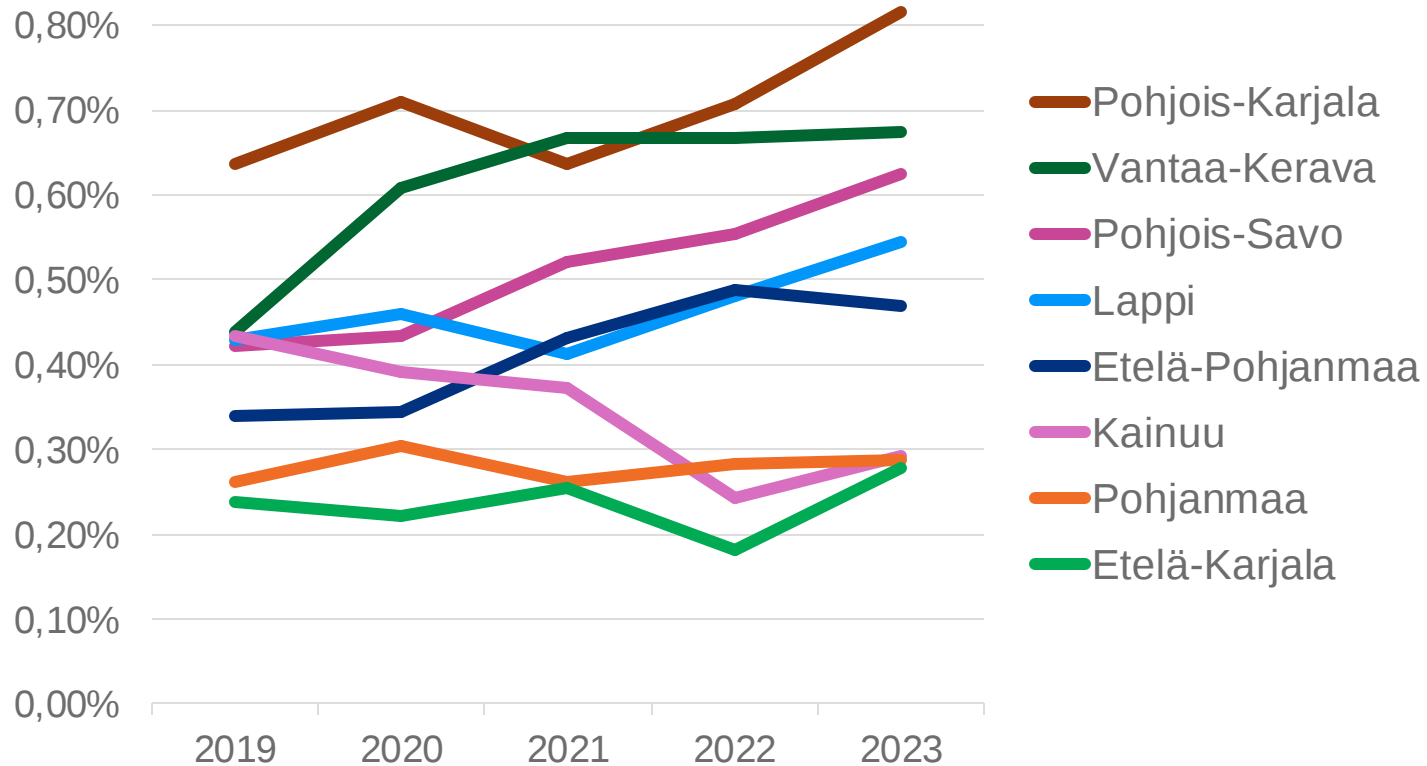
Alueiden tilanne edennyt eri suuntiin.

Useammalla kuitenkin kasvua kuin laskua.

Erittäin tyypillistä että aikasarja pikemminkin sahalaitainen, kuin näyttää selvää trendiä.

5. Alueelliset erot ovat suuria

Kiireellisesti sijoitettuja lapsia, osuus 0–17-vuotiaista, valikoima hyvinvointialueita

Hyvinvointialue kohtaiselle tiedolle tyypillistä:

- Trendit usein ”sahalaista”, eroja vuosien välillä, mutta ei selvää suuntaa.
- Mittarit kehittyvät eri suuntiin

Kiitos

www.thl.fi/tilastot/lastensuojelu